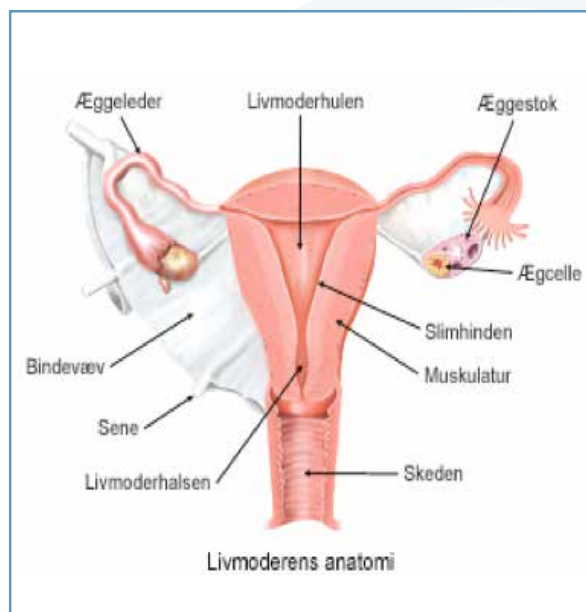
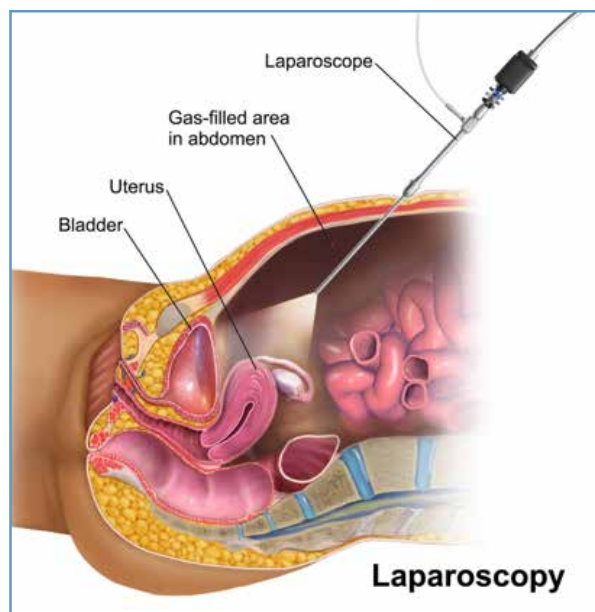

FJERNELSE AF LIVMODER, ÆGGESTOKKE OG ÆGGELEDERE VED KIKKERTOPERATION

Det er besluttet, at du skal have fjernet din livmoder og begge æggeledere og æggestokke ved en kikkertoperation. Denne pjece fortæller om indgrebet og de praktiske detaljer i forbindelse hermed.

HVAD VIL DET SIGE AT FÅ FJERNET LIVMODEREN VED KIKKERTOPERATION?

Når du skal have fjernet livmoderen, fjerner man både livmoderkroppen og livmoderhalsen. Det betyder, at du ikke længere behøver at gå til rutinekontroller af livmoderhalsen hver tredje år. Man fjerner desuden æggelederne og æggestokkene, der sidder som vedhæng på livmoderen. Det er ikke noget, der komplicerer operationen (se tegning).

Operationen foregår ved hjælp af kikkert. Ved starten af operationen pustes CO₂ ind i bughulen, hvorved der opstår et hulrum mellem bugvæggen og organerne i bughulen. Dette hulrum muliggør, at operationen kan udføres med lange instrumenter, der føres ind gennem små huller i bugvæggen. Livmoder, æggeleder og æggestokke fjernes

gennem skeden, som slutteligt syes sammen svarende til toppen. I enkelte tilfælde er livmoderen så stor, at den må tages ud gennem et lille bikinisnit.

Såfremt du har ar fra tidligere, vil disse i videst muligt omfang blive anvendt, så de kosmetiske gener bliver så små som muligt.

HVILKEN BETYDNING FÅR DET FOR MIG EFTER OPERATIONEN?

Når du har fået fjernet livmoderen, vil du ikke længere få menstruation og kan dermed heller ikke blive gravid. Hormonproduktionen foregår i æggestokkene, hvilket betyder, at du efter operationen vil gå i overgangsalderen, hvis du ikke allerede har passeret denne. Afhængig af din alder og andre forhold vil du eventuelt blive tilbudt hormonbehandling, som i så fald skal startes op allerede samme aften, som du er opereret.

fortsættes →

KAN JEG GØRE NOGET FOR AT BEDRE MIT OPERATIONSFORLØB, INDEN JEG BLIVER OPERERET?

God fysisk form og god ernæringstilstand medvirker til et godt behandlingsforløb. Har du haft kraftige blødninger i tiden op til indlæggelsen, er det vigtigt, at du spiser jern-tabletter før operationen for at øge din blodprocent.

Rygning, et alkoholforbrug større end Sundhedsstyrelsens anbefalinger på 7 genstande pr. uge og overvægt øger risikoen for komplikationer.

OPERATIONSDAGEN

Du skal møde i receptionen på Nørmark Privathospital på det aftalte tidspunkt. Du skal være fastende fra midnat, hvilket betyder, at du ikke må indtage fast føde. Du må gerne drikke saft, vand, kaffe eller the **uden mælk** indtil 2 timer før operationen. Du må også gerne børste tænder, ryge og tygge tyggegummi indtil 2 timer før operationen.

I receptionen vil du blive hentet af en sygeplejerske, som tager dig med ind på operationsstuen. Her vil du hilse på personalet, inklusiv den læge, som du kender fra dit ambulante klinikbesøg. Du vil få lagt en plastkanyle (venflon) i hånden. Plastkanylen anvendes til at give dig medicin, som bedøver dig. Under operationen vil du have et kateter i blæren, som fjernes inden du vågner. Operationen varer cirka en time, og bagefter vil du blive kørt på opvågningsafsnittet. Så snart du er vågen, vil du blive tilbudt lidt at spise og drikke.

Har du kvalme, vil narkoselægen tilbyde dig medicin, der modvirker dette. Den opererende læge vil informere dig om operationsforløbet, og du vil få udleveret en indgrebsseddel, der informerer om efterforløbet. Det kan variere meget, hvor lang tid opholdet på opvågningsafsnittet varer. I de fleste tilfælde vil du kunne udskrives i løbet af et par timer. Du vil inden udskrivelsen få udleveret et telefonnummer til den opererende læge, hvis du skulle have behov for kontakt i dagene efter operationen. Det er vigtigt, at du på forhånd har arrangeret hjemtransport samt, at der i døgnet efter operationen er en voksen sammen med dig.

ER DER MANGE SMERTER?

Det er meget individuelt, hvor mange smerter der er efter indgrebet. Ofte er der mere tale om en murren i underlivet end egentlige smerter. Desuden vil mange opleve smerter i højre skulder. Det er helt normalt og skyldes irritation af mellemgulvet i forbindelse med den luft, der er pustet ind i maven under indgrebet. Smerterne forsvinder i løbet af det første døgn, og mange vil opleve lindring ved at bevæge sig rundt.

Du vil få smertestillende medicin i form af Panodil, Kodipar og Oxynorm til de første dage efter operationen. De fleste vil dog kunne klare sig med mildere smertestillende midler som Treo, Panodil og Ibuprofen.

HVOR LÆNGE VIL JEG BLØDE?

Det er normalt at bløde fra skeden i 7-14 dage efter operationen. Det skyldes det sår, der er syet sammen i toppen af skeden, hvor livmoderen er fjernet. De første dage vil det være frisk blødning, men herefter vil det normalt ændres til brunligt udflåd. Såfremt blødningen på noget tidspunkt tiltager eller du får feber, bedes du kontakte os.

For ikke at få betændelse i såret i skeden bør du undgå karbade og svømmebade, til du er ophørt med at bløde.

HVORNÅR KAN JEG FORVENTE, AT MAVEN KOMMER IGANG?

Det er normalt, at maven går i stå i forbindelse med operationen og først kommer rigtig i gang i løbet af 2-3 dage. Derfor har de fleste først afføring, efter de er udskrevet. Indtil du har haft afføring, kan du være generet af luft i tarmene. Du kan selv gøre en del for, at maven kommer i gang.

Du bør

- drikke 1-2 liter om dagen og eventuelt supplere med 1-2 glas sveskejuice om dagen
- spise flere små måltider
- allerede fra operationsdagen gå små ture

fortsættes →

BLIVER MIN LIVMODER, ÆGGELEDERE OG ÆGGE-STOKKE UNDERSØGT, EFTER DE ER FJERNET?

Alt fjernet væv bliver sendt til mikroskopi på patologisk afdeling. Svaret på undersøgelsen vil foreligge efter 2-3 uger.

HVORNÅR KAN JEG ARBEJDE IGEN?

Du vil hurtigt være på benene igen efter operationen, men der vil ofte være en del træthed i efterforløbet. Det er derfor normalt at være sygemeldt fra arbejdet i 14 dage efter fjernelse af livmoderen med kikkert.

HVAD MED GENOPTRÆNING?

Du må begynde at motionere med det samme, men start forsigtigt og hold igen, hvis det gør ondt i maven. Styrketræning og andre former for hårdere motion bør dog undgås den første måned.

ER DER ANDET JEG SKAL VÆRE OPMÆRKSOM PÅ EFTER OPERATIONEN?

Det er meget almindeligt at føle sig træt i den første tid. Dette skyldes blandt andet, at din krop har brug for øget energi. Din døgnrytme er ofte ændret, og appetitten kan være nedsat.

Du kan selv modvirke nogle af årsagerne ved at

- finde tilbage til din normale døgnrytme så snart det er muligt.
- holde dig i gang det meste af dagen og kun hvile i kortere perioder.
- spise flere mindre måltider og spise varieret. Du skal blandt andet have en del protein. Det finder du for eksempel i kød, fisk og æg samt mælkeprodukter.

BLIVER MIT SEKSUALLIV PÅVIRKET?

Det er sjældent, at der sker en påvirkning af seksuallivet, efter at livmoderen er blevet fjernet. Der tager tid for sammensyningen i toppen af skeden at hele, og du må derfor først genoptage dit seksualliv 6-8 uger efter operationen. Det kan for nogle være en fordel at bruge lidt glidecreme i starten, da det nyophelede ar kan være ømt.

ER DER KOMPLIKATIONER VED OPERATIONEN?

Komplikationer efter operationen er sjældne, men vi vil nævne dem her for at fortælle, at de findes:

En del patienter

- får lidt svie ved vandladningen ved de første toiletbesøg, da der har ligget et kateter i blæren. Dette kan forebygges ved at drikke rigeligt.
- får lidt feber i de første dage efter operationen. Dette er i reglen ikke behandlingskrævende.

Enkelte patienter

- får en blodansamling i toppen af skeden.
- får et brok i en af operationsportene
- får læsion af tarm, blære eller urinleder.
- brister (ruptur) i skedens sammensyning.

Det skal dog understreges, at langt de fleste oplever et forløb helt uden komplikationer.

Venlig hilsen

Personalet

Nørmark Privathospital

November 2019